

Polityczny podział świata

Kolonializm

Rozwinał się po/w epoce odkryć
geograficznych

Państwa europejskie zaczęły
podporządkowywać sobie gospodarczo i
politycznie nowe terytoria-kolonie

W podbitych krajach stosowano rabunkową
gospodarkę i źle traktowano miejscową
ludność

XIX wiek to szczyt kolonializmu

XX wiek to okres rozpadu kolonii -
dekolonializm

kolonializm

Mocarstwa kolonialne:

Wielka Brytania

Hiszpania

Portugalia

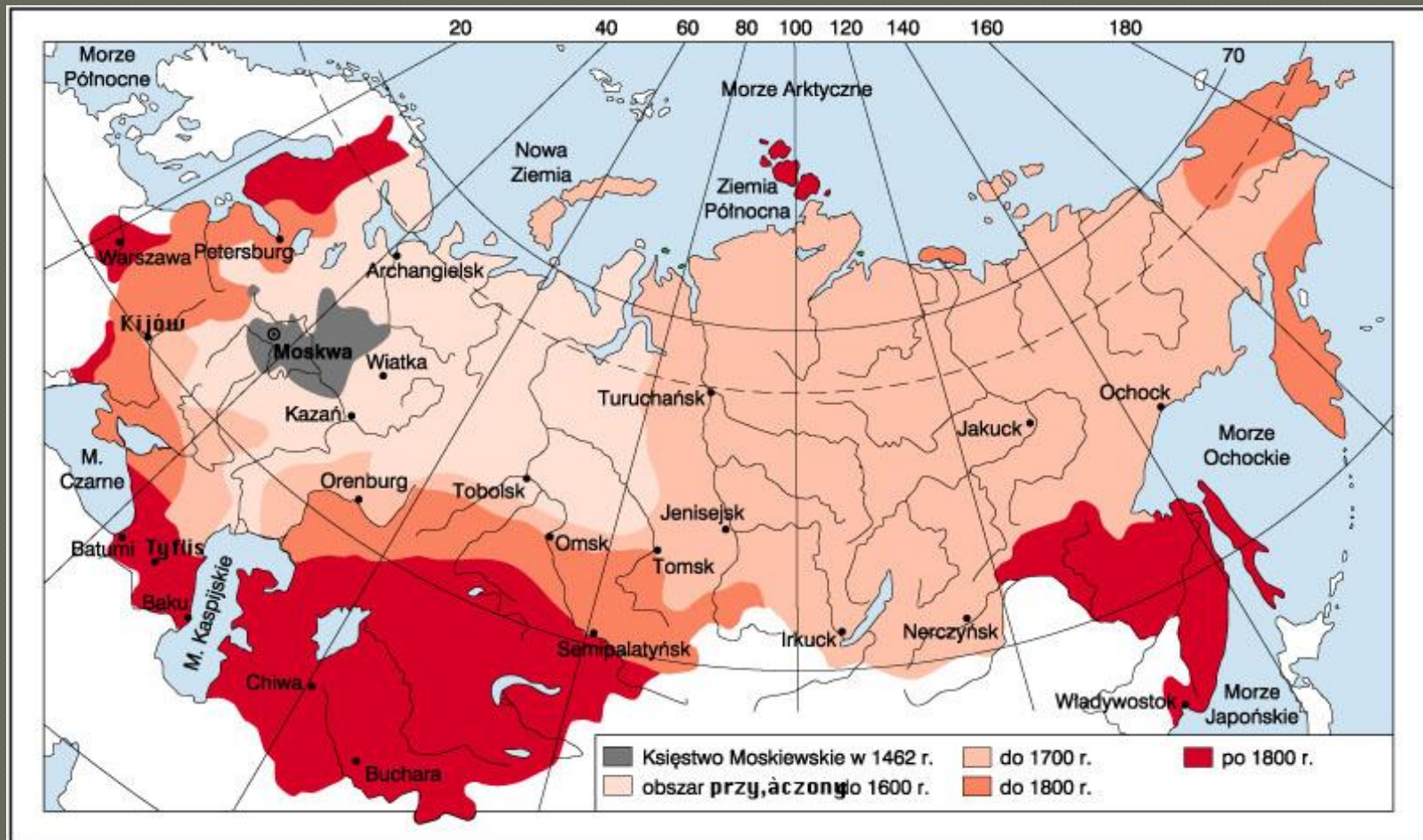
Francja

Rosja

Niemcy

Włochy

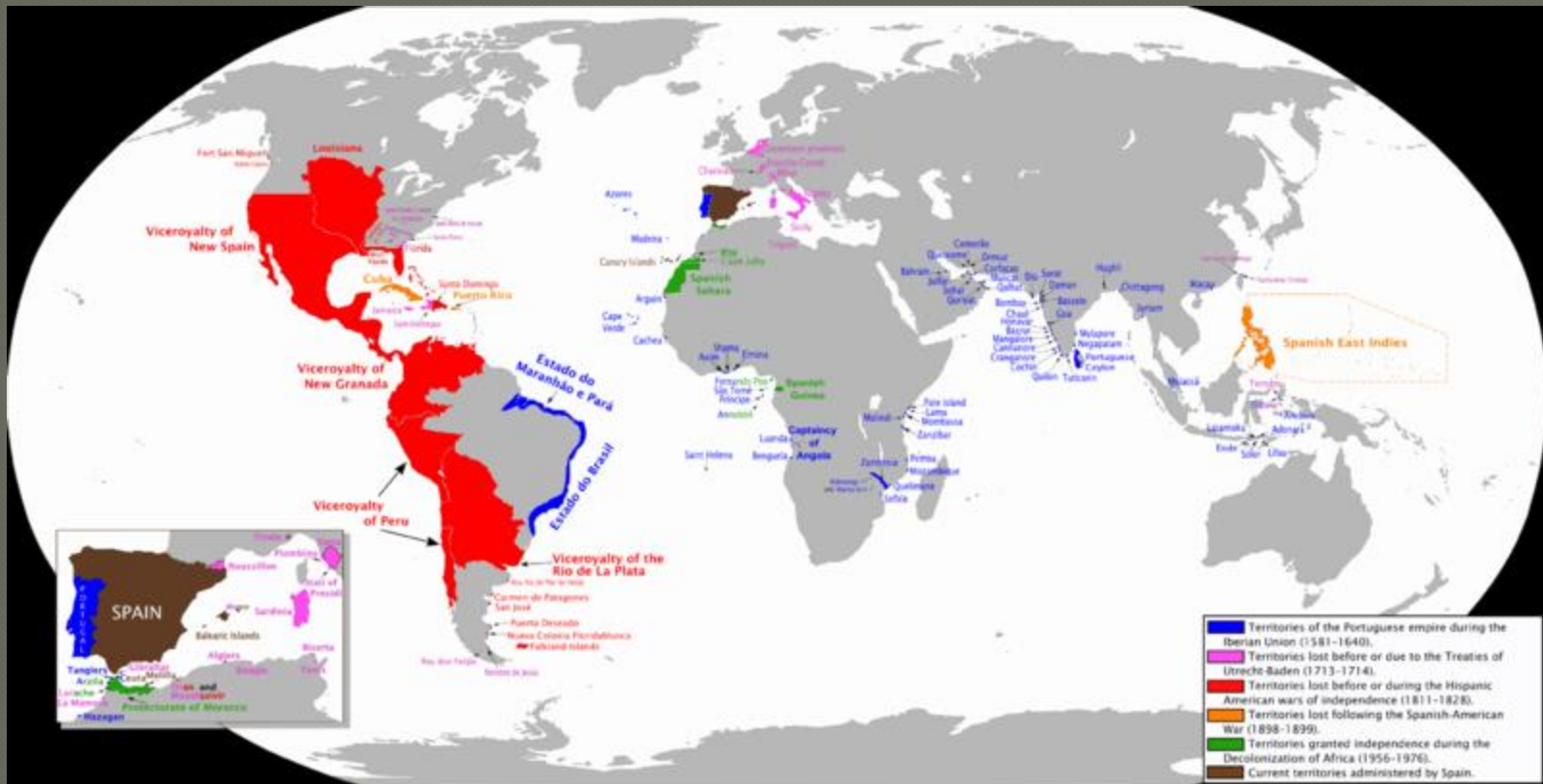
Imperium Rosyjskie

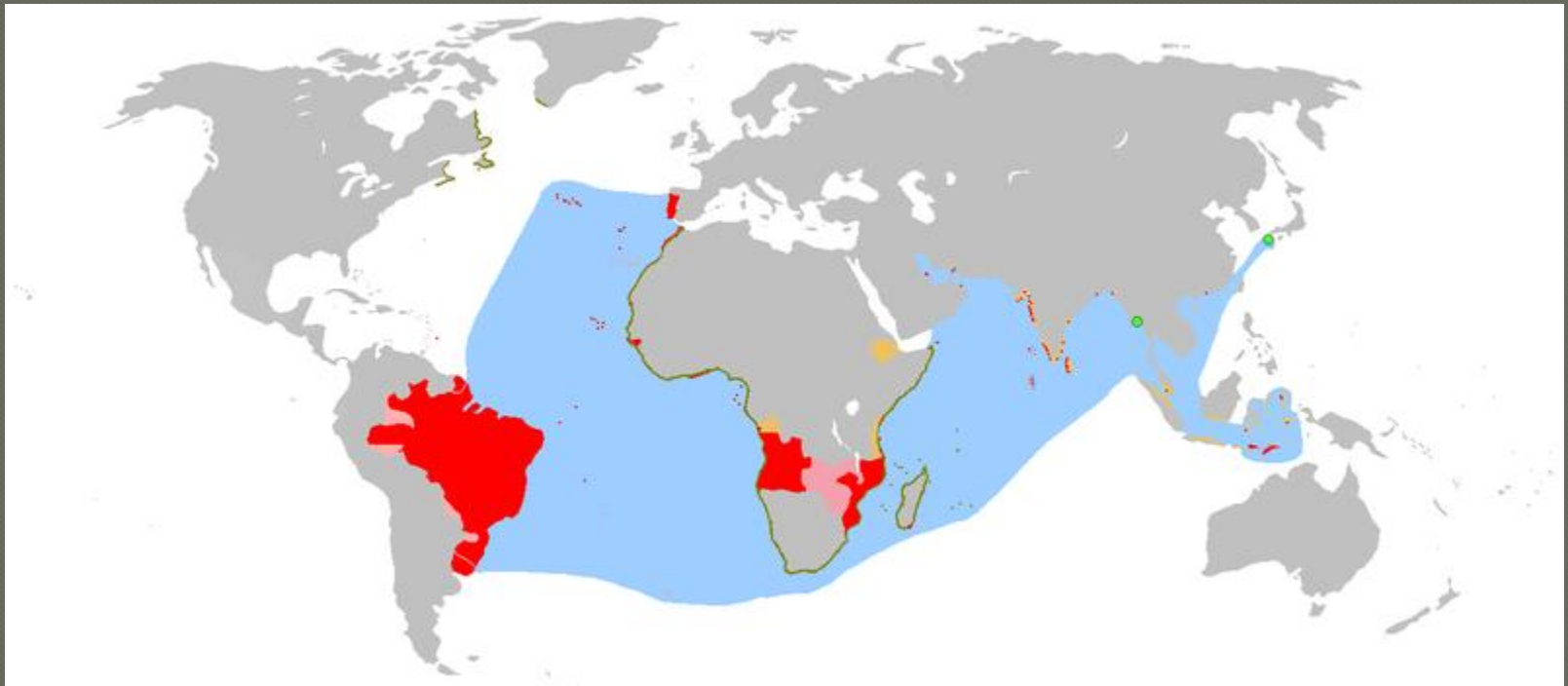
Imperium Brytyjskie

Imperium Hiszpanii

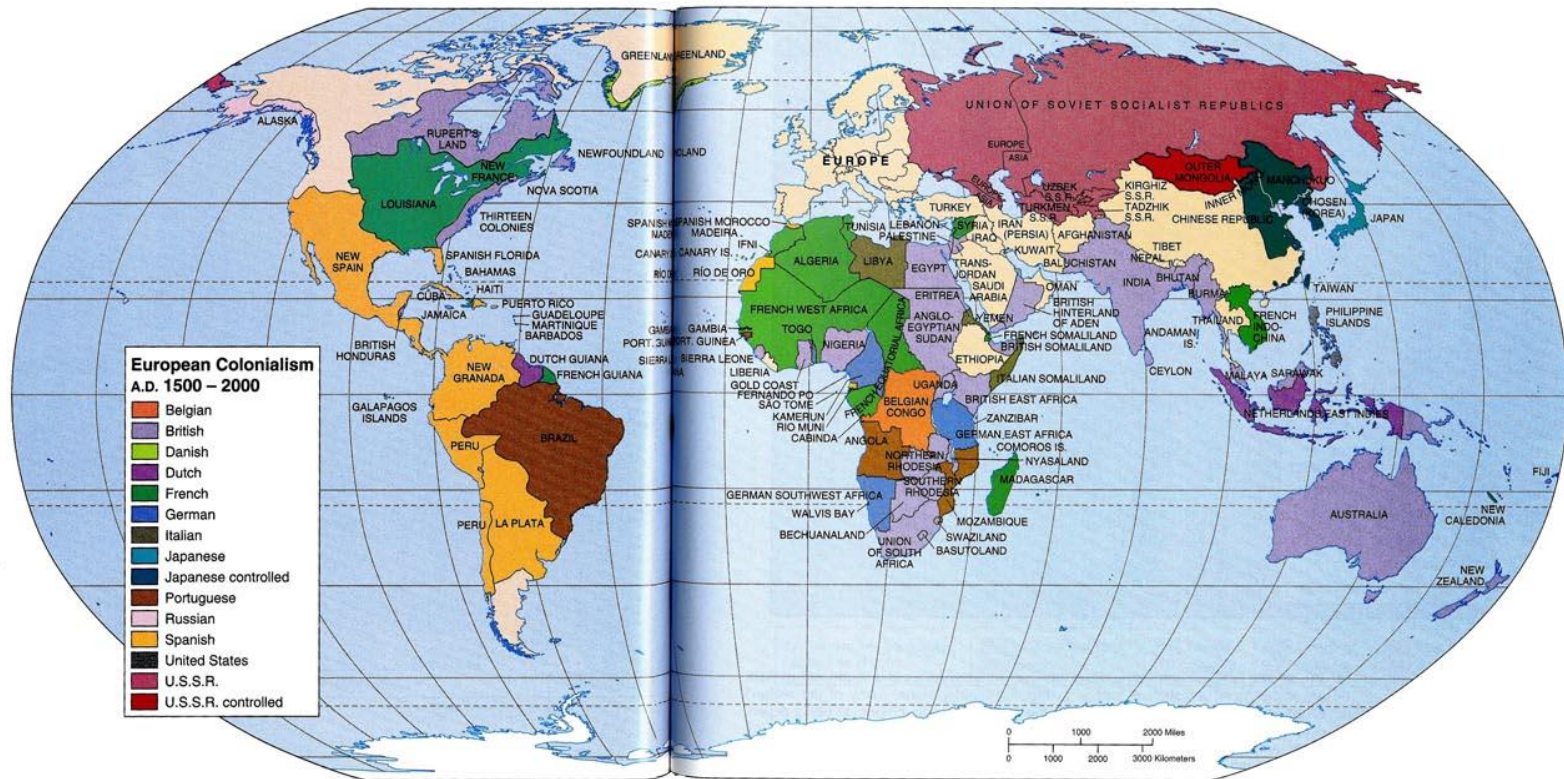

Imperium Portugalii

Kolonie europejskie

European Colonialism A.D. 1500-2000

Klasyfikacja terytoriów zależnych

Kolonia

kraj zależny zarządzany administracyjnie przez władze kraju zwierzchniego.

Obecnie nie ma kolonii, gdyż uzyskały one niezależność, połączyły się z metropolią (państwa imperialistycznego w stosunku do kolonii) lub status terytorium zależnego (a od 2002 terytorium zamorskiego) np. Bermudy

Protektorat

- ◉ Kraj posiadający własny rząd ale będący jednocześnie ograniczonym w sprawie sprawowania polityki gospodarczej i zagranicznej od innego państwa

Bhutan – kraj mający protektorat

Bhutan

Do początku XVII wieku Bhutan nie stanowił jednolitego państwa, tylko był złożony z wielu drobnych, wzajemnie zwalczających się prowincji.

W 1616 roku wprowadzono system dwuwładzy świeckiej i religijnej. Stworzono tu system ufortyfikowanych klasztorów.

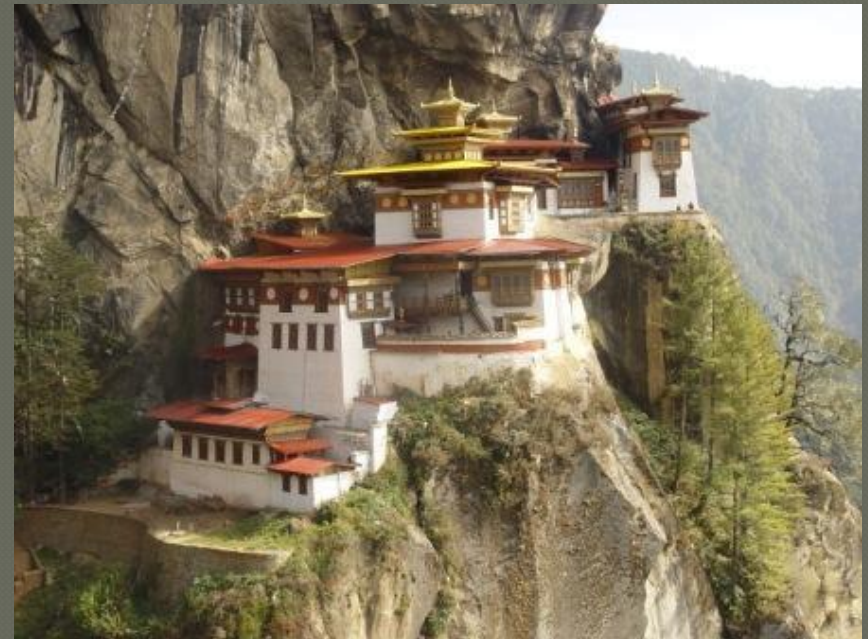
Bhutan

- Pod koniec XVII wieku Bhutanem zainteresowali się Brytyjczycy. Następnie wybrano dziedzicznego króla Bhutanu w 1907 roku, który podpisał z Wielką Brytanią pakt o objęcie kraju protektoratem indyjskim.

Bhutan

- Po uzyskaniu przez Indie niepodległości w 1947 roku podpisano bhutańsko – indyjski pakt o przyjaźni i objęcie kraju protektorem indyjskim.

Liechtenstein

Jedno z
najbogatszych
państw świata. W
2008 roku jego PKB
per capita wynosiło
144 100 USD.

Liechtenstein

- W 1924 roku wszedł w skład szwajcarskiego związku celnego. Liechtenstein związał się ze Szwajcarią również unią monetarną i pocztową

Monako

- Od 1865 jest w unii celnej z Francją.

Monako

W 1918 Francja
uzyskała prawo do
stacjonowania wojsk
na terenie Monako i
zatwierdzania
zawieranych przez to
państwo umów
międzynarodowych

San Marino

- Jest reprezentowane przez Włochy, które mają prawo do zawierania umów międzynarodowych w imieniu San Marino.

Dominium

Forma ustrojowa istniejąca w ramach imperium brytyjskiego, stanowiąca formę pośrednią między samorządną kolonią, a suwerennym państwem.

Dominium

- Państwo takie uznaje króla (królową) brytyjską za głowę swojego kraju.

Dominium

- Pierwsze dominia powstały w byłych koloniach brytyjskich w Ameryce tuż przed wybuchem wojny o niepodległość

Dominium

Ponieważ w parlamencie brytyjskim nie było przedstawicieli ludności kolonii, dlatego uchwalono, że nie może on ustanawiać praw dla kolonii.

Dominium

Kolonie stawały się niezależnymi bytami politycznymi z parlamentami, tworzonymi na wzór brytyjskiego, a z Wielką Brytanią związane osobą monarchy.

Dominium

Dominia posiadały pełną swobodę stanowienia o sobie we wszystkich dziedzinach poza obronnością i polityką zagraniczną. Jednak ich ustawodawstwo nie mogło być sprzeczne z prawem stanowionym przez parlament w Londynie

Dominium

Dominia posiadały własne parlamenty i odpowiedzialne przed nimi rządy z premierem na czele. Interesy brytyjskie reprezentował gubernator generalny, który pełnił podwójną funkcję, był:

- osobistym przedstawicielem monarchy,
- reprezentantem rządu brytyjskiego

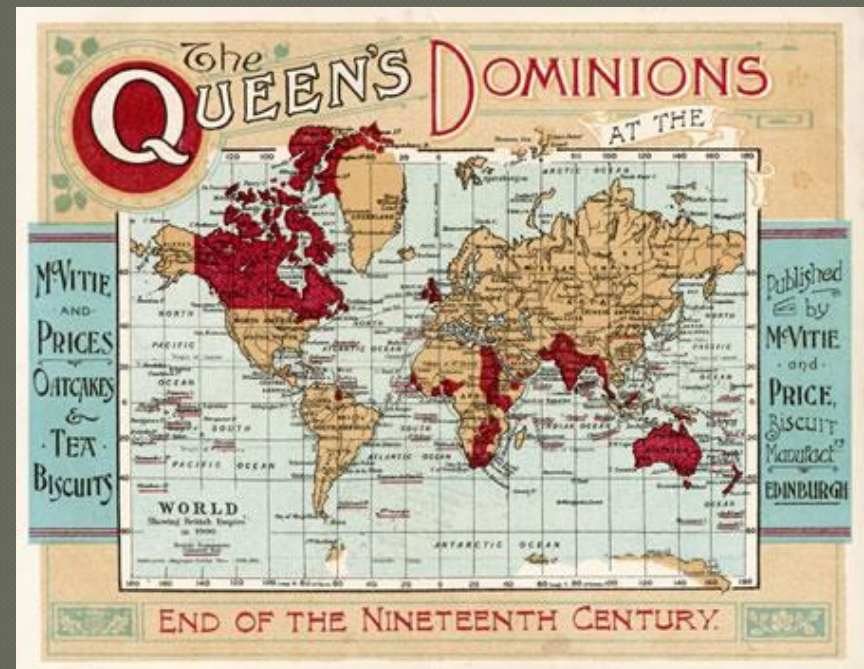
Dominium

- Na przełomie XIX i XX wieku dominia zaczęły stopniowo prowadzić własną politykę obronną, wystawiając autonomiczne kontyngenty w ramach armii imperialnej, a także politykę zagraniczną.

Dominium

W 1931 parlament brytyjski przyjął ustawę znaną jako Statut Westminster, która znosiła podległość dominiów wobec Wielkiej Brytanii i uznawała je za podmioty w pełni równe byłej metropolii¹. Dokument ten tworzył jednocześnie Wspólnotę Narodów jako blok grupujący były dominia

Terytorium zamorskie

Obszar znajdujących się pod różnymi formami zależności politycznej od jakiegoś państwa.

Terytorium zamorskie

- Wielka Brytania posiada 15 terytoriów zamorskich np.
- Brytyjskie Wyspy Dziewicze
- Falklandy
- Kaimany
- Święta Helena
- Montserrat
- Georgia Południowa
- Sandwich Południowy
- Francja posiada jedno terytorium zamorskie - Francuskie Terytorium Południowe i Arktyczne w skład którego wchodzi wyspy np.
- Wyspa Crozeta
- Wyspa Kerguelena
- Wyspa Świętego Pawła
- Ziemia Adeli

Kondominium

- Kraj zależny zarządzany jednocześnie z dwoma państwami

Kondominium

- Vanuatu zanim stało się Nowymi Hybrydami było zarządzane przez Wielką Brytanię i Francję.

Terytorium mandatowe

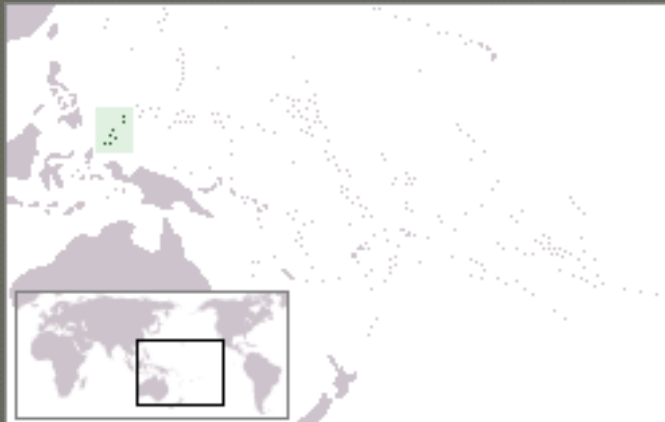
- Kraj który po I wojnie światowej odebrano Niemcom lub Turcji przez Ligę Narodów (nieistniejącą już organizację międzynarodową, której celem było utrzymanie pokoju i współpracy na świecie, impulsem do jej utworzenia był rozlew krwi który się dokonał podczas I wojny światowej) i powierzony pod administrację Wielkiej Brytanii, Francji lub Belgii.

Terytorium powiernicze

- Po II wojnie światowej przekazano pod administrację ONZ i nazwano je terytoriami powierniczymi

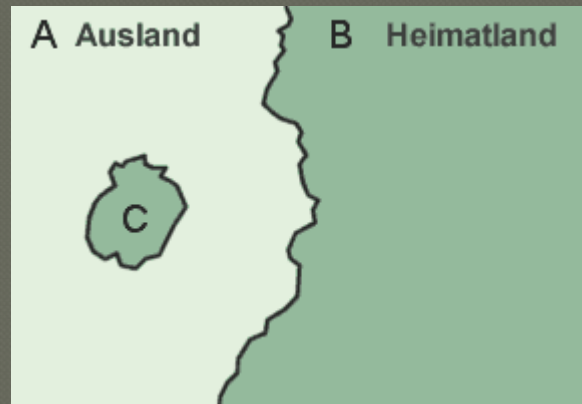
Terytorium powiernicze

- Obecnie nie ma już terytoriów powierniczych. Ostatnim z nich było Palau. Uzyskało niepodległość w 1994.

Enklawa /Eksklawa

C jest enklawą państwa A i eksklawą kraju B

Map of Namibia

Namibia była terytorium
powierniczym do 1990 roku

Enklawa

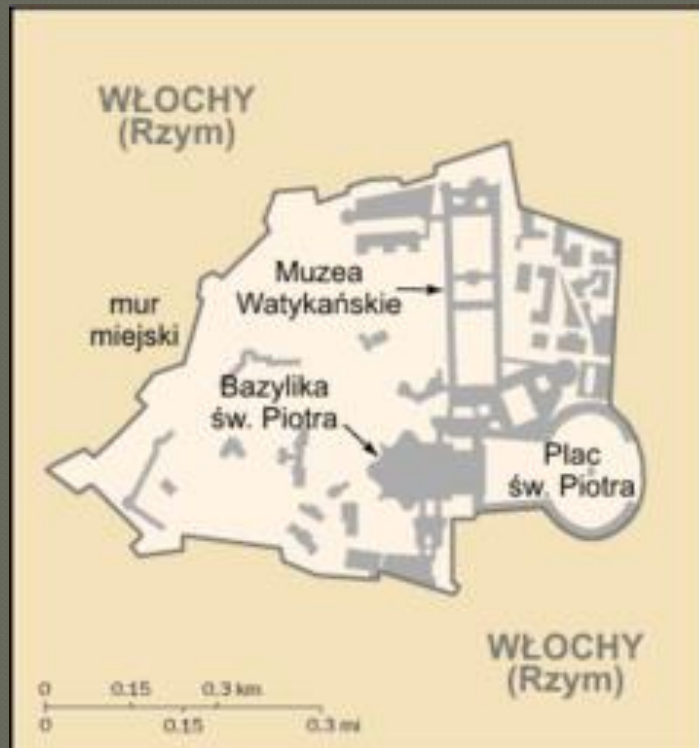
San Marino w terytorium Włoch

Jest to państwo, którego terytorium jest otoczone ze wszystkich stron obszarem lądowym innego państwa

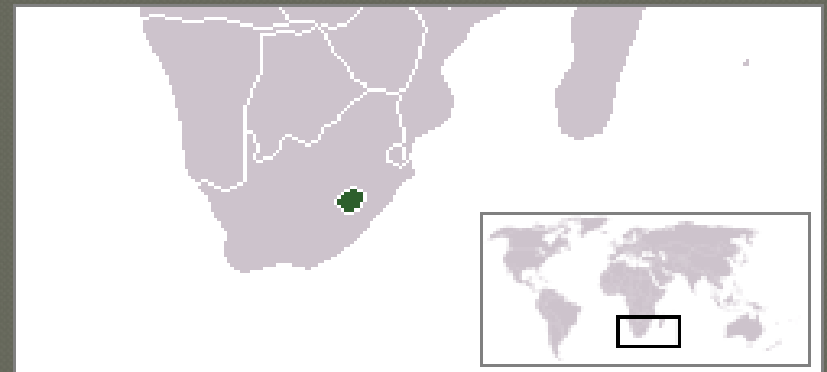

Enklawa

Watykan w terytorium Włoch

Lesotho w terytorium RPA

Eksklawa

część terytorium państwa położona w oddzieleniu od głównego jego obszaru i otoczona terytorium innego państwa/państw

Eksklawa

Alaska oddzielona od
pozostałej części Stanów
Zjednoczonych przez Kanadę

rosyjski obwód kaliningradzki,
między Polską a Litwą

Eksklawa

hiszpańskie miasta Ceuta i
Melilla na północnym
wybrzeżu Maroka

włoskie miasto Campione
d'Italia wewnątrz
szwajcarskiego kantonu
Ticino

